

Cuvânt-înainte la Raportul anual privind concurența pentru 2023

de Margrethe Vestager, vicepreședintă executivă și comisar pentru concurență

Atunci când facem un bilanț al tuturor evenimentelor care au avut loc în 2023 este greu să disociem realizările noastre de efectele persistente ale crizei. Războiul din Ucraina a urmat imediat după pandemia mondială, iar efectele ambelor evenimente au continuat să se manifeste, obligând Comisia Europeană să își împartă eforturile între, pe de o parte, continuarea măsurilor de criză și, pe de altă parte, realizarea de progrese în ceea ce privește obiectivele noastre de politică pe termen mai lung.

Din fericire, în politica în domeniul concurenței, la fel ca și în alte domenii, am fost în măsură să îndeplinim ambele sarcini. În ceea ce privește criza, a fost încă un an excepțional pentru controlul ajutoarelor de stat, fiind luate peste 200 de decizii în temeiul cadrului temporar de criză legat de pandemia de COVID-19 și al cadrului temporar de criză și de tranziție adoptat ca urmare a atacului Rusiei împotriva Ucrainei. Acestea s-au adăugat unei agende deja aglomerate privind ajutoarele de stat – peste 600 de decizii în total.

În ceea ce privește domeniul antitrust și carteluri, volumul de muncă a fost, de asemenea, ridicat. Am adoptat cinci decizii, am emis șase comunicări privind obiecțiunile și am efectuat șapte inspecții neanunțate. Printre acestea s-au numărat câteva cazuri de referință, cum ar fi amenda aplicată *Intel* pentru abuzul de poziție dominantă pe piața unităților centrale de procesare (UCP-uri) pentru calculatoare sau prima decizie adoptată vreodată privind un cartel în sectorul apărării.

În ceea ce privește controlul concentrărilor economice, intensificarea activității de fuziune și de achiziție cauzată de criză a avut drept rezultat un alt an încărcat pentru Comisie. În 2023 am adoptat 333 de decizii privind concentrările economice, dintre care 271 au fost aprobate în urma unei proceduri simplificate. În 11 achiziții propuse, Comisia a intervenit și a interzis o concentrare economică propusă, și anume achiziționarea *eTraveli* de către *Booking*. Un caz aparte l-a constituit *Illumina/GRAIL*, care, în pofida interdicției noastre pronunțate cu un an înainte, ne-a acaparat în continuare atenția din cauza măsurilor reparatorii care impun societății *Illumina* să anuleze tranzacția.

În paralel cu toate aceste activități, Comisia a continuat să urmărească prioritățile politice pe care le-am stabilit în 2019, la începutul mandatului. În ceea ce privește tranziția digitală, pandemia nu a făcut decât să accelereze procesul. Din acest motiv, este mai urgent ca UE să pună în aplicare politicile adecvate – politici care să garanteze că piețele noastre digitale sunt deschise, contestabile și sigure, într-un mod care să servească interesele consumatorilor și ale întreprinderilor europene. Și, cu criză sau fără criză, efectele schimbărilor climatice au un impact real asupra Europei și a lumii, arătând cât de mult trebuie să continuăm să avansăm către obiectivul zero emisii nete.

În 2023, activitatea privind proiectele importante de interes european comun (PIIEC) a continuat în ritm accelerat. Aprobarea unui ajutor de stat în valoare de până la 1,2 miliarde EUR pentru cercetare, dezvoltare și prima utilizare industrială a tehnologiilor avansate de *cloud computing* și a tehnicilor avansate de calcul la margine a implicat șapte state membre și 19 întreprinderi – inclusiv întreprinderi mici și mijlocii. Aceste proiecte revoluționare vor permite progrese majore în domeniul tehnologiilor de prelucrare a datelor și vor produce efecte de propagare pozitive pentru UE în ansamblu.

În ceea ce privește tranziția verde, politica în domeniul concurenței nu este, desigur, instrumentul cel mai central al Comisiei Europene. Cu toate acestea, ea joacă un rol important pentru acțiunile legate de emisiile de dioxid de carbon ale UE. În 2023, ajutoarele de stat acordate în temeiul cadrului temporar de criză și de tranziție au sprijinit eforturile UE legate de combaterea schimbărilor climatice și decarbonizare în numeroase moduri – de la sprijinirea industriei siderurgice europene la hidrogenul din surse regenerabile, la energia eoliană offshore și la sprijinirea lucrătorilor din minele de cărbune în contextul renunțării la combustibilii fosili în UE. De asemenea, am publicat noi orientări privind cooperarea orizontală, care clarifică modul în care întreprinderile ar putea coopera din punct de vedere juridic pentru a îmbunătăți mediul în sectorul lor.

În fine, în 2023 s-au înregistrat progrese importante în ceea ce privește Regulamentul privind piețele digitale și Regulamentul privind subvențiile străine. Pentru Regulamentul privind piețele digitale, Comisia a desemnat șase platforme digitale drept „controlori de acces”, acoperind în total 22 de servicii de platformă esențiale. Obligându-i pe controlorii de acces să respecte lista completă de acțiuni posibile și acțiuni interzise, Regulamentul privind piețele digitale va oferi consumatorilor și utilizatorilor comerciali mai multe opțiuni și mai multă libertate în ceea ce privește serviciile lor.

Regulamentul privind subvențiile străine a început, de asemenea, să se aplice în 2023. Acest regulament va contribui la asigurarea unor condiții de concurență echitabile în ceea ce privește întreprinderile care primesc subvenții din afara UE. În prezent, Comisia are competența de a investiga acest ajutor, pentru a se asigura că nu creează denaturări ale pieței noastre unice. În cazurile în care creează denaturări, putem lua măsurile adecvate – amenzi, măsuri corective și chiar blocarea tranzacțiilor.

Toate acestea se adaugă activității continue de raționalizare a procedurilor și normelor noastre, asigurându-ne că acestea sunt adecvate provocărilor viitoare. Întrucât, chiar și în 2023, a trebuit să acționăm pe două fronturi – să gestionăm crizele și să avansăm în ceea ce privește obiectivele noastre de politică – știu că vor mai fi multe de făcut. Din fericire, am demonstrat cât de rezilienți putem fi atunci când e vorba de asigurarea respectării normelor noastre în materie de concurență în mod eficace și consecvent.

Suntem pregătiți.